

1 On יום טוב we learned a Machlokes regarding the principle of הוֹאִיל.
 In a case of רב חסדא אמר לוקה לא אמרינן הוֹאִיל - One who bakes on טוב for the purpose of the weekdays - He gets מלקות, because Rav Chisda does NOT subscribe to the principle of הוֹאִיל.
 רב רמא אמר אינו לוקה אמרינן הוֹאִיל - He does NOT get מלקות, because Rabbah DOES subscribe to the principle of הוֹאִיל.
 ומיקלעי ליה אורחים חזי ליה - Since, if many guests would arrive unexpectedly on יו"ט he would need the food for יו"ט, we can view this baking as being done for יו"ט.
 אמר רמי בר חמא הא דרב חסדא ורבה מחלוקת - Our Shiur began with רבי יהושע היא - רבי אליעזר ורבי יהושע היא רבי of מחלוקת תנאים of רב חסדא ורבה of מחלוקת אמוראים about baking bread before פסח on הפרשת חלה.

2 It must first be pointed out that with several loaves of baked bread, people will usually separate one loaf as חלה, which is more convenient, rather than separate a small piece from each loaf. This creates a problem on יום טוב.
 It should be אסור to bake all these loaves, because among them is the loaf which will potentially become חלה, and not be eaten, making it נפש - שלא לצורך אוכל נפש - However, if he will separate a small piece from each loaf, it would be מותר, because each loaf is baked נפש אוכל נפש.

3 Now, we can explain the Machlokes as follows:
 רבי אליעזר סבר אמרינן הוֹאִיל - ר' allows baking all the loaves on טוב based on הוֹאִיל - since the הפרשת חלה could theoretically be done from each loaf individually, which would justify baking each loaf on יו"ט.
 ר' יהושע סבר לא אמרינן הוֹאִיל - ר' does not allow baking the bread before הפרשת חלה, because he will separate one loaf, and it will turn out that he baked that loaf נפש אוכל נפש.
 The גמרא rejects the linking of the two מחלוקות:
 רב פפא says; Perhaps ר' אליעזר does not rely on הוֹאִיל, but allows baking all the loaves because at the time of baking we don't know which one will be חלה, and each loaf is potentially edible.
 ר' יהושע only rejects הוֹאִיל in our משנה where nobody will be allowed to eat the loaf that is חלה, but in a case of baking extra on טוב, he would say הוֹאִיל, because the guest can eat it.

1 הוֹאִיל

האופה מיום טוב לחול

רבה אמר	רב חסדא אמר
אינו לוקה	לוקה
אמרינן הוֹאִיל	לא אמרינן הוֹאִיל
פואל וניקלף ליה אורחים חזי ליה	
אמר רמי בר חמא	הא דרב חסדא ורבה
רבי אליעזר	רבי יהושע
מחלוקת	
Baking טמא bread before פסח on הפרשת חלה	

2 It must first be pointed out...

 <p>with several loaves of baked bread many will separate one loaf as חלה</p> <p>It should be אסור to bake all the loaves on Yom Tov</p> <p>שלא לצורך אוכל נפש</p>	 <p>if he will separate a small piece from each loaf</p> <p>it would be מותר to bake all the loaves on Yom Tov</p> <p>each loaf is baked לצורך אוכל נפש</p>
--	---

3

רבי אליעזר	רבי יהושע
אמרינן הוֹאִיל	לא אמרינן הוֹאִיל
Allows baking all the loaves on יום טוב	Does not allow baking before הפרשת חלה
רב פפא	רב ללא
רבי אליעזר	רבי יהושע
לא אמרינן הוֹאִיל	לא אמרינן הוֹאִיל
...but allows baking all the loaves on יום טוב	When nobody will be allowed to eat the חלה
Because at the time of baking each loaf is potentially edible	But when baking טמא the guest can eat it

4 The רבי continues;
 וכמה שיעור עיסה -
 What is the maximum amount of dough a person can make on פסח without having to worry about it becoming חמץ?
 ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה says;
 - בחטין - Wheat flour - 2 קבין
 - בשעורין - Barley flour - 3 קבין

the opposite; רבי נתן משום רבי אליעזר אומר חילוף הדברים
 - בחטין - Wheat flour - 3 קבין
 - בשעורין - Barley flour - 2 קבין
 There מחלוקת is whether wheat or barley flour leavens more quickly, and therefore we must make a smaller amount at a time.

4

וכמה שיעור עיסה

רבי נתן משום רבי אליעזר אומר חילוף הדברים 2 קבין
 leavens בשעורין quickly

ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה 3 קבין
 leavens בחטין quickly

5 רב paskens that the maximum amount of dough we can make is the equivalent of the amount of dough that is חייב in חלה. For the details of the חלה שיעור see our Review of דף עירובין דף פ"ג.

רב supported the מנהג that women should bake only three quarters of a קב at a time.

5

רב
 Equivalent of the amount of dough that is חייב in חלה

רב יוסף
 Women should bake only 3 quarters of a קב at a time

6 This was not a חולה in having them make such small amounts of dough that they avoid the חיוב of חלה, because he holds like רבי אליעזר that חלה - Even if bread is baked separately, when it is put in the same basket after being baked, the basket combines them to make a חלה שיעור.

רבי ירמיה asks if a flat rimless כלי would combine the different loaves to make a חלה שיעור, and leaves it as a תיקו - unresolved.

6

This was not a... חומר דאתי לידי קולא

רבי אליעזר חלה
 חלה
 חלה

רבי ירמיה
 A flat rimless כלי would combine the different loaves to make a חלה שיעור
 תיקו

7 משנה the זאגט:
 In a case where three women are baking together and sharing one small oven that can only fit one batch of dough at one time:
 רבן גמליאל אומר שלש נשים לשות כאחת ואופות בתנור אחד זו אחר זו -
 They can all begin kneading at the same time, and take turns baking. We are not concerned that the third batch might become חמץ while the first two are baking.
 The Mishnah adds;
 - תפח תלטוש בצונן
 If she notices the dough beginning to rise, she should put her hands in cold water and pat it on the dough, to keep it from leavening.

7 *תלפ*
 רבן גמליאל אומר
**שלש נשים לשות כאחת
 ואופות בתנור אחד זו אחר זו**
*We are not concerned that
 the third batch might become חמץ*
תפח תלטוש בצונן

8 וחכמים אומרים... אחת לשה ואחת עורכת ואחת אופה -
 They should work in a staggered order. As the Gemara explains;
 There are 3 steps which each take approximately the same amount of time -
 Kneading, shaping, and baking.
 Therefore, one woman first kneads her dough. Then, when she is ready to begin the next step of shaping her dough into loaves, the second woman begins to knead. The next step is what the חכמים are describing in the Mishnah;
 אחת לשה ואחת עורכת ואחת אופה -
 The third is kneading - while the second is shaping - while the first is baking.
 This way,
 כל זמן שעוסקות בבצק אינו בא לידי חימוץ
 Since they are constantly working the dough it will not become חמץ.

8 וחכמים אומרים
אחת לשה ואחת עורכת ואחת אופה

 Kneading
 Shaping
 Baking
*כל זמן שעוסקות בבצק
 אינו בא לידי חימוץ*

9 The Mishnah continues;
 רבי עקיבא אומר לא כל הנשים ולא כל העצים ולא כל התנורים שוים -
 As the Gemara explains, רבן גמליאל asked רבי עקיבא, whether he allows waiting in all circumstances. After all, there are variables - such as
 --- Women who work quicker or slower -
 --- Dry or moist wood -
 --- Hot or cool oven -
 He answered; Yes, indeed,
 אין לך אלא מה ששנו חכמים
 We must follow the ruling as taught by the Chachamim without qualification.

9 רבי עקיבא אומר
**לא כל הנשים ולא כל העצים
 ולא כל התנורים שוים**
 ?
 רבן גמליאל asked רבי עקיבא
 whether he allows in all circumstances
 Women who work quicker or slower
 Dry or moist wood
 Hot or cool oven
Yes, indeed
 אין לך אלא מה ששנו חכמים

10 משנה the זאגט:
 שיאור ישרף והאוכלו פטור -
 Dough at the stage of שיאור should be burned, but one who eats it is not חייב כרת.

סידוק ישרף והאוכלו חייב כרת -
 Dough at the stage of סידוק should be burned, and one who eats it is חייב כרת.

As the Gemara explains;
 There are actually three stages in the חימוץ of dough.

- 1- הכסיפו פניו -
 The surface of the dough turns white like the complexion of a person who is scared.
- 2- כקרני חגבים -
 Tiny unconnected cracks, like the antennae of grasshoppers, start to appear on the surface of the dough.
- 3- סידוק, שנתערבו סדקים זה בזה -
 The cracks spread and intersect.

11 רבי יהודה holds that
 הכסיפו פניו - is considered מצה, and not חמץ at all.
 כקרני חגבים - is what the Mishnah refers to as שיאור, which is חמץ נוקשה.
 חמץ גמור - is סידוק.

רבי מאיר holds that
 הכסיפו פניו - is what the Mishnah refers to as שיאור, which is חמץ נוקשה.
 כקרני חגבים - is what the Mishnah refers to as סידוק, and is חמץ גמור.
 סידוק - is of course חמץ גמור.
 רבי מאיר explains the reasoning of רבא as:
 אין לך כך סדק וסדק מלמעלה שאין לו כמה סדקים מלמטה -
 For every one of the כקרני חגבים on the surface, there is lots of סידוק on the inside.

There is another Machlokes in this Mishnah.
 רבי יהודה holds that חמץ נוקשה is not מדאורייתא, as he says והאוכלו פטור.
 The חכמים of our Mishnah, which is רבי מאיר, hold חמץ נוקשה is מדאורייתא. as the Mishnah at the beginning of the Perek said
 הרי אלו באזהרה ואין בהן משום כרת

